

PÄRANDTOIDU KASVATAMINE, TOOTMINE, TURUNDAMINE

Söögitoimetuste koostöökogu

Vana Võromaa toidutootjate ja –käitlejate koostöökogu. Luua toidutootjaid ja käitlejaid ühendav esindus või organisatsioon, mis ühendaks eelkõige väiketootjaid, tegeleks ühise turustamisega, reklaamiga, toote-arendusega, probleemide lahendamisega. Võrumaa toidupärandi hoidmine ja edasiviimine, Võrumaa toidu kui kaubamärgi tugevdamine

Uma Mekk toidulogistika

Võrumaal toodetud toit jõuab võrumaiste hulgiostjate sahvrisse/külmkappi/lauale. Selleks palkame tööle ettevõtliku perekonna, kes otsivad turu koolide-lasteaedade-turismitalude-talupoodide hulgast, toovad juurde teisi toidutootjaid ja korraldavad kogu logistika. „Uma Mekk lauale“ algatuse eesmärk on käivitada toimiv kohalik turg võromaisele toidule. Uute tooteliikide lisandumine.

UMA MEKK esindusrestoran

Kohaliku toidu restoran. Pärandi-ja kohaliku toidu restoran Haanjas. Restorani eesmärk on pakkuda ja propageerida kohalik traditsiooniline toit ja selle lugu nauditavalt, atraktiivselt ja asjakohases keskkonnas; luua töökohad ja väiketootjatele päranditoidu või selle tooraine edasimüügi võimalus.

Pärandi-ja kohaliku toidu kauplus ja jaotuskeskus

Avatakse Haanjas. Tulemus: Võrumaa parimad toidutooted on müügil ja kättesaadavad turismipiirkondades, Eestis ja Eestit esindavates toidusuveniiride kauplustes, parimates eesti toitu pakkuvates restoranides, ökopoodides, suurematel turgudel ja kohaliku toiduga kauplevates internetivõrgustikes.

Kanepifestival

1-2 päevase kanepifestivali korraldamine. Kanepitaime saaduste kasutamine tänapäeval - ehitusmaterjalina, tekstiilitööstuses, kosmeetikas ja toiduainena. Tooted, esitlused.

Taluköögi loomine

Tervislik talutoit toidutalumate vajadusi silmas pidades. Väiketootmine, suure sortimendiga.

Toidu väiketootmine Pikakannul

Kavas on laiendada praegust toidutootmist. Kohalike talunike tooraine ja perede ülejääkide, metsasaaduste töötlemine toiduks. Turundamisel kohaliku keele ja kultuuri pruukimine.

Toidunõustamine

Kogukonna kohaliku toidu nõustamiskeskuses osutab MTÜ pärand- ja traditsioonilise toidu turustamiseks, tootmiseks, valmistamiseks ja teavitamiseks vajalike dokumentide (HACCAP) alast ärinõustamist, koolitusi ja praktilisi meistriklasse.

Kogukonna külmköök

Kogukonna külmköök võimaldab lihatoodete väiketootjatel valmistada ja tunnustada vastavalt Toiduseadusele traditsioonilisel viisil valmistatud lihatooteid edasimüümiseks teistele käitlejatele (naabruses tegutsevad majutus- ja toitlustusettevõtted, kauplused, võrgustikud, turud). Plaanis ehitada ja sisustada vajalike seadmetega kogukonna külmköök.

Taluveskis teraviljatoodete tootmise laiendamine

Praeguse sortimendi suurendamine. Vili kohalik, mahedalt kasvatatud.

Erilised piimatooted

Kohalikust piimast valmistada väikestes kogustes erilisi piimatooteid. Eriliseks teeks tooted just piim mis on saadud näiteks Mustajõe luhal kasvava heinaga toidetud lehmade piimast. Need tooted oleks eraldi märgistatud ja kõrgema hinnaga. Erilised võiksid olla ka näiteks vana primitiivse retsepti järgi valmistatud, muldpõrandaga keldris laagerdatud õitsva koorikuga juustud jmt.

KÄSITÖÖTOODETE TEGEMINE VÕI TEENUSTE OSUTAMINE, TOOTEARENDEUS JA TURUNDAMINE

Vana-Võromaa käsitüütsõõr

Vana-Võromaa käsitöölisi ühendav selts, kuhu kuuluks igast kihelkonnast esindajana üks käsitööselts, -ring või ka lihtsalt aktiivne käsitööhuviline inimene, kes kohapeal infot vahendab ja tegutsemist korraldab. Vana-Võromaa käsitöömaja loomine, kus on meistrikojad ja pood Vana-Võromaa käsitöökaubaga. Paikkonnale iseloomuliku käsitöö edasiarendamine, ettevõtjatele tootearenduskoolitused, käsitööpäevad jmt

Vana Võromaa käsitöö müügikoht

Teha Võru linna käsitöö müügikoht

Vana Võromaa Rahvarõiva Nõvvokoja asutamine

Koondada piirkonna rahvarõivaste valmistajad, info tegijate ja materjalide kohta, nõustada nii algajaid kui kogemustega tegijaid, erinevate esemete ja käsitöövõtete õpetamine, teadmiste edasiandmine. Keskuse kaudu saaks edaspidi tellida rahvarõivakomplekte või üksikesemeid.

Käsitöö tsunft

Räpina loomemajas toimuva käsitöölise õpetamise väljundina on juba mitmed kursustel osalenud hakanud väikeettevõtjaks käsitöö alal. Plaan on luua käsitöölisele töötingimused - nõuetele vastavad töökojad. Loomemaja baasil kavatsetakse korraldada piirkonna käsitöötoodete reklaami ja turustamist.

Lambavilla kasutamine

Kohalikust lambavillast käsitöö tarbeks materjalide (erinevate lõngade, heide, vildi) tootmine. Villavabriku sisseseadmine Karulasse.

Padade taastamine

Vanade emalitud raudpadade töökorda taastamine: õpitoad, teenus. Padasid saab kasutada pärandtehnoloogiates (lõngade värvimine, elaval tulel toidu valmistamine jmt.)

PÄRANDTEHNOLOOGIAID JA -MATERJALE PRUUKIV EHTUS

Saviehitustraditsiooni hoidmine

Terve rida tegevusi, mis aitavad selle traditsioonilise ehitustava ja -materjali taas kasutusele võtta:

Eesti Saviühingu loomine.

Sertifikaatide taotlemine (CE, ISO jne), savikrohvi müügi laiendamiseks.

Savikarjääri avamine.

Katselabor savikoostiste määramiseks väikeklientidele, et nad saaks ise oma kohalikust savist vajaminevat segu teha.

Koostöös mõne ülikooliga parimate lahenduste väljatöötamine savimajade krohvimiseks (seinte kaitsemine vihma eest)

savihoonete renoveerimisjuhiste raamatu väljaandmine

lihtne raamat savimajadest

Savihoonete kaardistamine, savimajade fotokonkurss

turundusliku ja teavitava eesmärgiga tegevused: rahvusvaheline konverents savimaterjalide alal koos töötubadega.

Savimajade renoveerimise koolitusprojekt

Teha koolitus, mille käigus renoveeritakse üks traditsiooniline savihoone. Koolituse läbinud oskavad renoveerida omale kuuluvaid savihooneid ja ka alustada ettevõtlusega selles valdkonnas - hakata osutama savimajade renoveerimise teenust

Pilliroog ehituses

Hariliku pilliroo kui taastuva loodusressursi kogumine ja töötlemine, väärindamine ning kasutamine traditsioonilise ehitusmaterjalina (sh isolatsioonimaterjalina) keskkonnasäästlikul viisil.

Palkmajade ökomärgistus

CE-märgistuse väljatöötamine käsitööna palkmaju tootvale ettevõttele Hobbiton Home OÜ. CE-märgistus annab võimaluse edukamalt ekspordida palkmaju nendesse EL riikidesse kus CE-märgistus on nõutav (näit Prantsusmaa).

KOGUKONNAVÕRGUSTIKE ABIL ELULAADIETTEVÕTLUSE JA PERE- ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE

Metsaandide kasutamine

Luaa metsaandide korilusega tegelev tulundusühistu. Moodustada metsarikaste Võromaa valdadega koostöös ühistu, mille eesmärk on viia ühise mütsi alla seni kaootiliselt tegutsenud inimesed. Leida uusi võimalusi korjatud marjade, seente, ravimtaimede kohapealseks ümbertöötlemiseks ning turustamiseks.

Üle Vana Võromaa

Tule maale!

Uma rahvas kodo ummi juuri mano!

Tuua tagasi kohaliku kultuuri taustaga elanikkonda (minimaalselt 100 inimest).

Vältida noorte lõplikku lahkumist Võrumaalt (käib koolis, vaatab maailma ja tuleb tagasi). Aidata kaasa piirkonna elukeskkonna kujundamisele. Tuua esile ja kujundada head mainet.

Taheva kalandus

Koiva ja Mustajõe vesistu kraavide ja ojade kordategemine vääriskalade forellide ja lõhe kudemispaikade taastamiseks. Veekogude puhastamine loob eeldused kohaliku kalanduse idee elluviimiseks, reaalne teostus jääks kohalike ettevõtjate kanda. Eesmärk teenida kalandusest tulu, mis tähendab kellegi paigapealset tööd ja sissetulekut. Asupaik Hargla kihelkond

Külapoodide kampaania

Ostjad külapoodidesse tagasi! Korraldada Vanal Võromaal suvine kampaania elavdamaks külapoodide külastatavust ja käivet. Sellega seondub arendustegevus, kuidas külapoes paremini eksponeerida ja müüa kohapeal kasvatatud või valmistatud kaupa (käsitöö, toit, meened, teenused).

Üle Vana Võromaa

Elulaadikeskuse loomine

Vanapärasel talus elab ja toimetab üks lastega talupere. Kõik eluks vajalik valmistatakse, kasvatatakse ja luuakse ise käsitsitööga, nagu paikkonnas kunagi tavaks oli. Taluperega koos elades saab osaleda kõigis töödes. Koostöö lähinaabruse taludega. Asupaik Rõuge kihelkond

Pärimusveski

Kütioru Mäeveski panna uuesti veskina tööle, sinna juurde luua pärimuskunstikeskus koos laiemate arendustega. Kogukonna koostöös ja väikeettevõtluse erinevaid vorme kasutades panna toimima pärimuspraktikate talud, toidutootmine, kogukonna ühistegevus, kontserdid, loodusmatkad. Asupaik Rõuge kihelkond

Vana-Antsla mõis

Mõisa hoonete kasutuselevõtt, arendades mõisahoonetes ja maadel erinevaid väikeettevõtluse võimalusi. Pikas perspektiivis panna mõis toimima tervikliku majandusüksusena (nagu mõis omal ajal ka toimis), kus saavad tegutsemispaiga ettevõtjad ja saavad tööd paikkonna elanikud. Asupaik Urvaste kihelkond

Elektriküttel kogukonnaautod

Urvaste kandi võtmeorganisatsioonide võimekuse suurendamiseks ja tegevuste püsikulude vähendamiseks soetada kolm elektriautot. Toetab kogukonnaettevõtluse võimekust, lubab paremat kogukonnasisest suhtlust ja naaberkogukondadega läbikäimist.

Vana –Võrumaa kihelkondade päevade korraldamine

Kihelkonna eripärade säilitamiseks ja tugevdamiseks kutsutakse kokku nüüdsel ajal antud kihelkonnas oluliste ettevõtmiste ja algatuste tegijad. Kihelkonna ettevõtlike inimeste üksteisega tuttavaks saamine, omavahelise koostöö parandamine.

Üle Vana Võromaa

PÄRIMUSMUUSIKA, RAHVAPILLID, KUNST, VAIMNE LOOMING, VÕRU KEELE ARENDAMINE, NOORED

Loomelabor

Vana Võromaa loomeinimesi ühendava Avatud Ateljee Loomelabori rajamine Võru linna. Labor oleks kompetentsikeskus, kus saab koos kunstnike ja disaineritega luua atraktiivseid pakendeid, reklaame, virtuaalkeskkonnas töötavaid lahendusi, mis põhinevad paikkonna kultuuripärandil. Noorte loojate kaasamine.

Haki helistuudio rajamine

Stuudio pakuks kvaliteetset salvestusvõimalust nii kohalikele muusikakollektiividele kui rahvusvahelistele koosseisudele. Rahvusvaheliste külaliste kaudu levib Eestist väljapoole teadmine Võrumaa piirkonnast kui atraktiivsest ja omapärasest loomekeskkonnast. Asukoht Rõuge kihelkond.

Majandusõpe Vana Võromaa koolides

Majandusõppe sisseviimine Vana Võromaa koolides. Majandusõppe tundide ja ringitundide korraldamine Kääpa ja Rõuge põhikoolides. Õpilafirmade loomise toetamine.

Laiem mõju: piirkonna noorte sidumine (kohaliku) ettevõtlusega.

Lõõtspillitava edasiviimine

Arendada ja õpetada Teppo tüüpi lõõtspilli tegemist ja pillimängu. Ehitada uusi pille ja koolitada pillimängijaid. Nõudlus olemas.

Keelepesa tegevuse laiendamine

Kavas on praegu nädalas korra koos käiv võrukeelne keelepesa muuta igapäevaseks ning lisada õppeprogrammi külastused traditsioonilisi elulaade viljelevate inimeste juurde. Keelepesa on omakeelne lastehoid, lasteaed või lasteaiarühm, kus õpetaja suhtleb lastega ainult võru keeles.

Pärimusõppe korraldamine õpilastele Kääpa põhikoolis

Pärimusteemadega tegelemine laiemalt

Kõnelemisvõrk

„Kõnõlamisusu“, silmast-silma suhtluse ja tegevuse arendusvõrk. Arendada kahe aasta jooksul Vana-Võrumaa piires tegutsevatest „inimeselähedase“ suhtlemise huviga isikutest aktiivne võrgustik, mis on suuteline korraldama „inimeselähedases“ toonuses üritusi (koolitusi, arenduskoosolekuid, seminare).

Kütioru tantsuplats

Kütioru tantsuplatsi taastamine ja traditsiooniliste tantsutavade taastamine - tantsude õpetamine, õpiplats. Taastatud tantsuplatsil saab neid ettevõtmisi korraldada.

Kütioru kaunid kontserdid

Kütioru matkaraja kõrvale ehitada 3 minimalistlikku väga looduslähedast roheltusse peidetud kontserdikohta, igaüks maksimaalselt 70 istekohaga. Paikade väljaehitamise eesmärgiks on seal edaspidi korraldada looduskeskkonda sobilikke traditsiooniliste sugemetega folk-kontserte, mis oleks täiesti naturaalsed, ilma võimendusest.

Võru-eesti-inglise masintõlkeprogrammi ja kõnesüntesaatori loomine

Tulemus on võru-eesti-inglise masintõlge ja kõnesüntesaator, millel on murrete ja dialektide tugi. Võimaldab väljastada erineva stiiliga tulemust, nt kõnekeelt, ametlikku kirjakeelt ja teaduslikku keelt.

Kääpa kooli koostöösidemed hõimurahvastega

Soome sõpruskooliga ühiste laagrite korraldamine Võrumaal ja Soomes.

PAIKKONNA PÄRANDIL PÕHINEV TURISM

Talguturism

Taheva valda rajatavas talgukeskuses. Pannakse kokku piirkondlik turismitoode, mis ootab piirkonda inimesi, kes on küll ühest küljest turistid-külalised, kuid kes teadlikult

seostavad oma puhkust looduse, maatööde ehk n.ö päris eluga. Tulemuseks toimiv ja kvaliteetne turismiteenuse pakett, mis võimaldab teatud hulgal kohalikel inimestel elatist teenida aastaringselt ning mis toetab ka reaalses elus siinse paikkonna elulaadi, kommete, oskuste jms säilimist.

Hansa valmistamine ja esitlus

Metsavenna retkede tutvustamisel oleme plaaninud näidata hansa ehk „Metsakohina” tootmist primitiivsete riistadega mis olid valmistatud sõjatandriit hangitud varustusest. Kaasaegne puskariaparaat köögis, mis vastaks tänapäeva toiduhügieeni normidele. Sellisel juhul saaks kohalikust toormest „Metsakohinat“ ka realselt kohapeal pakkuda.

Kütioru arendus

Kütioru turismi- ja tervisespordipiirkonna arendamise kontseptsioon: matkarajad, lõkkeplatsid, Jaanusjärve supluskoht, teabekeskus töötubadega, matkamaja. Oodatakse pärimuskultuurihuvidega turisti. Ideega haakub veel mitmeid Kütioru piirkonnaga seotud ideid (taluköök, Pärimusveski, väiksed simmani ja külapeo platsid)

Kanepi Raamatuküla Raamatupäev

Rõhuasetusega lõunaeestikeelsele ja –meelsele kirjandusele on raamatupäeva eesmärk tutvustada eesti kirjandust väärtustades kodumaiseid kirjanikke, tõlkijaid, illustraatoreid ja kirjastajaid. Turismimeelalahutuse väljaarendamine on üks olulisemaid arengu valdkondi.

Kanepi alevik kui teemapark

Eesmärk on muuta Kanepi alevik atraktiivsemaks turismisihtmärgiks kultuuriloo eksponeerimisega läbi alevi peatänava . Kanepi tervikliku turismiteenuspaketi väljaarendamine.

Räpo turismitalu arendus

Turismitalu platside, haljasala, puhkerajatiste ehitus. Paigal on seos Rääpo pärandiga, traditsioonilise taluelulaadiga.